

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1923

Vragen van het lid **Paternotte** (D66) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *steun aan Oekraïne* (ingezonden 17 maart 2025).

Antwoord van Minister **Brekelmans** (Defensie) en van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 11 april 2025).

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat het Oekraïense leger een grote behoefte heeft aan medische steun, bijvoorbeeld in de vorm van bijdragen aan militaire ziekenhuizen, bloedplasma en militair-medisch onderzoek? Zo ja, welke steun heeft Nederland reeds toegezegd?

Antwoord 1

Ja, dat is ons bekend. Nederland heeft daarom als onderdeel van de militaire steunverlening significante hoeveelheden medisch militair materieel uit eigen voorraad aan Oekraïne geleverd. Daarnaast levert Nederland via de militaire kanalen onder andere persoonlijke EHBO-pakketten en medicijnen, en zijn inmiddels 33 veldhospitalen geleverd aan Oekraïne door Nederland. Daarnaast is de afgelopen jaren ook vanuit de civiele kant steun verleend door medische producten te doneren. Het gaat onder meer om beademings-apparatuur, persoonlijke beschermingsmiddelen zoals jassen, schorten, brillen en handschoenen, couveuses, en diverse geneesmiddelen. Betreffend bloedplasma heeft de Minister Volksgezondheid, Welzijn en Sport via contacten van het Landelijk Coördinatiecentrum Geneesmiddelen wel begrepen dat Oekraïne bloedplasma nodig heeft, wat van essentieel belang is voor de overlevingskansen van oorlogsslachtoffers. Specifiek wordt voor een gewapend conflict «gevriesdroogd plasma» genoemd. Dit product is nodig voor hulp bij de bloedstolling van slachtoffers. Gevriesdroogd bloedplasma is makkelijk dichtbij de frontlinie te gebruiken omdat het geen koeling nodig heeft. Dit is echter een schaars product, dat maar in een paar landen gemaakt wordt, waaronder Duitsland, Frankrijk en Zuid-Afrika. Oekraïne is aan het kijken of zij dit zelf kunnen ontwikkelen. Dit is een product dat vooralsnog niet in Nederland wordt geproduceerd en waar we Oekraïne helaas dus niet aan kunnen helpen.

Vraag 2

Bent u bereid als Nederland een militair ziekenhuis in Oekraïne te «adopteren», deze op te bouwen en structureel te onderhouden en te voorzien van medische apparatuur, training van personeel en de levering van essentiële middelen zoals mobiele operatiekamers en veldhospitaalsystemen?

Antwoord 2

Nederland levert meerdere medische capaciteiten aan Oekraïne, inclusief eerder genoemde 33 veldhospitalen. Wij zijn niet voornemens om de steun te organiseren in een «adoptie»-vorm. In plaats daarvan volgen wij de actuele behoeften van Oekraïne op (medisch) militair gebied samen met onze bondgenoten, en bekijken we in internationaal verband welk van onze bondgenoten of wijzelf, zo goed mogelijk in kunnen springen op behoeften die vanuit Oekraïne worden aangegeven, inclusief medisch-militaire behoeften. Voordeel is dat de behoeftestelling vanuit Oekraïne centraal gecoördineerd wordt. Daarmee wordt logistieke versnippering – dat op de loer ligt bij een «adoptie»-model – voorkomen.

Vraag 3

Bent u bekend met het feit dat enkele Nederlandse trainers op eigen initiatief trainingen verzorgen voor Oekraïense legerartsen-in-opleiding en verleners van eerste hulp in de frontlinie?

Antwoord 3

Wij zijn bekend met diverse civiele initiatieven voor het ondersteunen van (deels) militaire aangelegenheden. Militaire trainingsbehoeften van Oekraïne, ook de medische, worden grotendeels via de militaire kanalen opgevolgd. Zo heeft Nederland bijvoorbeeld afgelopen jaar medische trainers beschikbaar gesteld aan militair-medische trainingen in het Verenigd Koninkrijk.

Vraag 4

Onderschrijft u de analyse van onder andere Clingendael, president Macron en Hoge Vertegenwoordiger Kallas dat het aanbieden van (militaire) trainingen binnen Oekraïne grote voordelen biedt voor Oekraïne ten aanzien van bereikbaarheid en aansluiting op lokale omstandigheden? Zo nee, waarom niet?¹

Antwoord 4

Het kabinet verkent continu mogelijkheden om Oekraïne op civiel en militair vlak verder te ondersteunen, onder meer in de vorm van trainingen. Leidend daarbij zijn Oekraïense behoeften als ook de effectiviteit en de uitvoerbaarheid van trainingen. Omdat bij trainingen Nederland samenwerkt met internationale partners, moeten genoemde elementen in breder internationaal verband worden gewogen. Daar is het kabinet voortduren over in gesprek met partners.

Vraag 5

Bent u bereid professionele medische trainingen voor Oekraïense *combat medics* in Oekraïne zelf mogelijk te gaan maken en hiertoe samen te werken met de Oekraïense strijdkrachten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Hiervoor gelden dezelfde overwegingen en voorbehouden als beschreven in het antwoord op de vorige vraag.

Vraag 6

Bent u ermee bekend dat de bloedbank in Oekraïne onvoldoende functioneert, wat zeker in tijden van oorlog tot grote problemen leidt?

Antwoord 6

Over het functioneren van de bloedbank in Oekraïne heeft het kabinet geen signalen ontvangen.

¹ Financial Times, 19 februari 2024, «Nato training soldiers in Ukraine does not escalate war, says Estonian PM» (<https://www.ft.com/content/5197bc27-faed-4eb6-87ba-e3dda7c13d14>)

Vraag 7

Bent u bekend met het aanbod van Sanquin Bloedvoorziening om hun kennis en expertise te delen met de Oekraïners, zodat zij de bloedvoorziening kunnen verbeteren? En bent u bereid hieraan bij te dragen, zodat deze samenwerking opgestart kan worden?

Antwoord 7

Het kabinet is bekend met het aanbod van Sanquin Bloedvoorziening en staat achter dit initiatief. Concreet gaat het om een ingediende subsidieaanvraag door Stichting Protect Ukraine bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO). Bij toekenning van deze subsidie zal Sanquin kennis delen in de vorm van training en advies. Eind vorig jaar heeft Sanquin al een delegatie van het Ministerie van volksgezondheid uit Oekraïne ontvangen. Tijdens deze ontmoeting is kennis gedeeld over het voldoen aan EU-richtlijnen en kwaliteit ten aanzien van de bloedvoorziening.

Vraag 8

Bent u bekend met de aquadrone die in Nederland is ontwikkeld door de *Support Group* in samenwerking met de stichting Protect Ukraine om het Oekraïense leger te ondersteunen bij het evacueren van gewonde militairen en het leveren van benodigde goederen over het water zonder dat daar bemensing voor nodig is, waardoor er minder militairen zullen sneuvelen?^{2, 3}

Antwoord 8

Ja, wij zijn bekend met dit systeem.

Vraag 9

Bent u bereid bij te dragen aan de verdere ontwikkeling en het opschalen van de productie van deze aquadrone?

Antwoord 9

Bij het beoordelen van de vele voorstellen en initiatieven met betrekking tot drones kijkt Defensie naar diverse factoren, waaronder toevoegde waarde, kwaliteit, prijs, levertijd, betrokkenheid Nederlandse producenten, risico's etc. De vraag en behoefte vanuit Oekraïne, in het bijzonder het Ministerie van Defensie, speelt hierbij een zeer belangrijke rol. De beoordeling van de aquadrone geeft bij Defensie geen aanleiding tot verwerving van deze systemen voor Oekraïne.

Vraag 10

Kunt u deze vragen elk afzonderlijk beantwoorden?

Antwoord 10

Ja.

² NOS, 28 november 2024, «Deze Nederlandse «aquadrone» moet ervoor zorgen dat er minder Oekraïners sneuvelen» (<https://nos.nl/video/2546310-deze-nederlandse-aquadrone-moet-ervoor-zorgen-dat-er-minder-oekrainers-sneuvelen>)

³ De Wasseenaarse Krant, 8 december 2024, «Primeur van Aquadrone demonstratie door «Protect Ukraine» in Wasseenaar» (<https://www.dewassenaarsekrant.nl/nieuws/algemeen/18754/primeur-van-aquadrone-demonstratie-door-protect-ukraine-in-wa>)